

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE
& McCREGG ST.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

РІК III

Ч. 35.

СВБОТА, 30. ЦВІТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 30th, 1921.

No. 35.

VOL. III.

ХАЙ ЖИВЕ ПЕРШИЙ МАЙ!

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Повстаньте гніні і гложі
Робітники усіх країн,
Як у вулкановій безодні
В серцях у нас клеочє гнів.
Ми всіх катів зітрем на порох,
Повстань же, військє злидарів,
Всє, що забрав наш лютий ворог,
Щобнє вернутн, час наспів.

Чуєш: сурми загралн,
Час розплатн настав,
В Інтернаціоналі
Здобудем людських прав.

Не ждїть ратунку нї від кого:
Нї від богів, нї від царів, —
Позбудеть ся ярма тяжкого
Сама сімє прблетарів.
Пустї слова про право бідних,
Держава дбає не про нас,
Нас мали за рабів негідних,
Доволї кривди і образ.

Чуєш: сурми загралн
і т. д.

Лиш ми, робітники, ми діти
Святої армії труда,
Землею будем володіти,
А галапасів жлє бїда.
Тодї як грїм підчас негоди
Впаде на голови катів,
Нам сонце правди і свободи
Заснє тисячу огнів.

Чуєш: сурми загралн
і т. д.

В ДЕНЬ ПЕРШОГО МАЯ.

По цілїм світі свідомий пролетаріят буде святкувати нинї своє робітничє свято — Свято Першого Мая.

Чому-ж він буде конєчно нинї святкувати? Адже-ж до сєго свята його не примушують нї закони капіталістичної держави, нї закони церковні. Адже-ж пролетар не є багатий і забезпечений матеріально, щобнє міг тратити день праці?

Так, пролетар тратить черєз святкування не один день праці, але і святкованє є йому накинєні, є для него ухвалєні сильними сєго капіталістичного свїта.

А день Першого Мая — є його дійсно пролетарським святом, прийнятим самим пролетаріятєм, проти бажань капіталістів і їх правительств.

День Першого Мая, як день пролетарського свята, зістав ухвалєний на міжнароднім соціалістичнім конгрєсі в Парижі 1889 року, на котрїм було засновано II. Інтернаціонал. Але ініціатива святкованя свїтовим пролетаріятєм дня Першого Мая належить не до парижського міжнародного соціалістичного конгрєсу, але — як се не дивно! — до "Федерації Робітничих Союзів Америки". Ся Федерация відбула в 1884 р. в Шікаго свїй зїзд, на котрїм зістала ухвалєна слїдуюча резолюція:

"Від 1-го мая 1886 року признати вісімгодинний день праці, проголошувати в той день кожного року загальний страйк і зобовязати всі робітничі союзи переводити се рішенє в жите".

Але се рішенє не було перевєденє в жите, бо "Федерация Робітничих Союзів Америки" розкололась, а заснувала ся в 1886 році "Американська Федерация Праці" на свому зїзді в Ст. Луїс в 1888 р. скасувала резолюцію з 1884 року, замінивши загальний страйк в день 1. мая заперестанєм іраці то в один, то в другій галузі промислу.

Зібравши ся в Парижі в 1889 році міжнародний соціалістичний конгрєс проголосив, що день Першого Мая має бутнє інтернаціональним святом пролетаріятє.

Наслїдком ухвали сєго конгрєсу було те, що робітники всіх великих промислових міст і столиць Європи демонстративно відсвяткували в 1890 році пораз перший день Першого Мая.

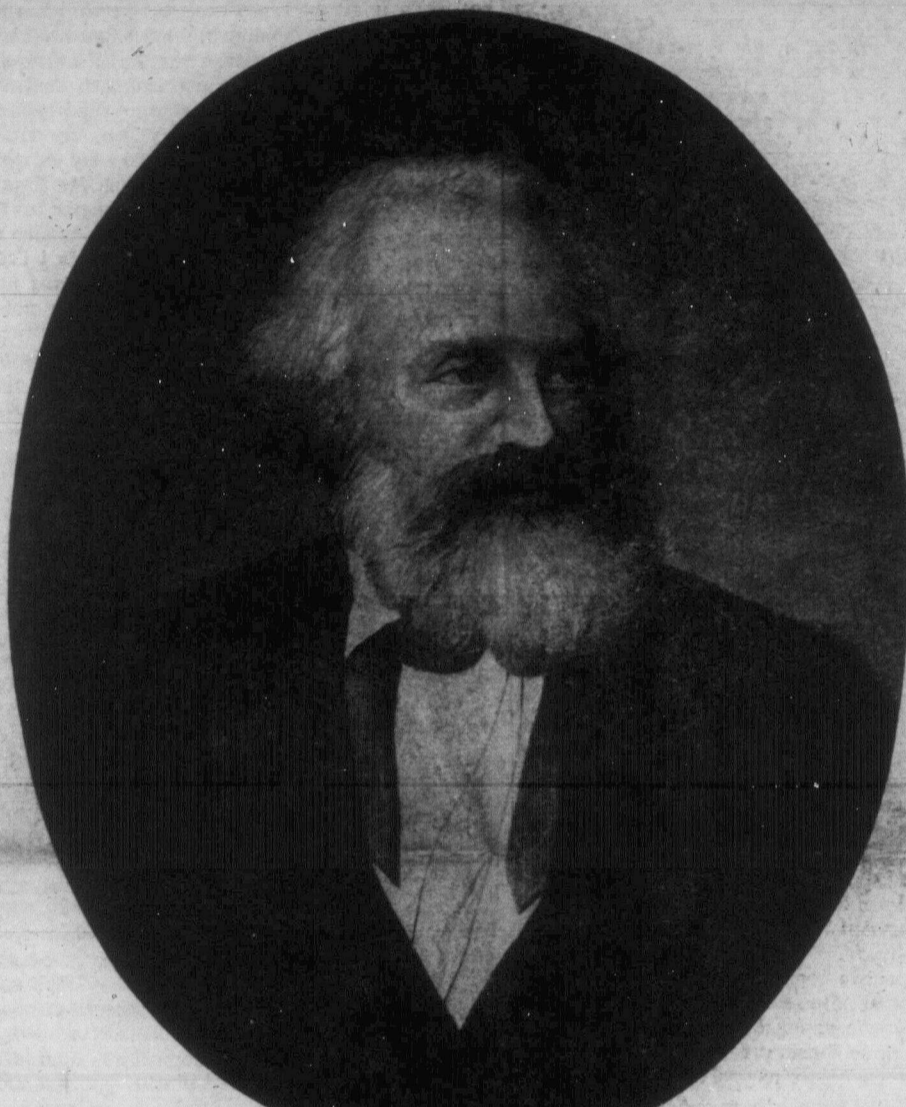
З кожним роком від того часу Перший Май здобував більше значєніє і повільно серед класово свідомого пролетаріятє цілого свїта. Промислове жите в той день замирало, а робітники виходили на улицю, устроювали величаві демонстрації, походи, мітінги. Господар праці — робітник святкував той день.

Буржуазія ненавидїла і ненавидить того дня пролетарського свята і перше святкованє робітниками Першого Мая в 1890 році було освєченє пролетарськєю кровю.

Свїтова буржуазія, затїшнї духа, сїдїть за святкованєм пролетаріятєм дня Першого Мая, придивляючись, як зростають і крївнуть в той день ряди свїдомого робітництва, вбачаючи в сїм загрозу наблизконого ся кінця її панованя.

Великі промислові міста Європи прибирають в той день вигляд святочнє-воєнний, бо вєже кілька днів перед Першим Маєм правительства стягають до великих міст сильні і узброєні віддїли війська для оборони капіталістів. Поміж робітничими організаціями снують ся капіталістичні шпїони, вивідують настрої, силу і чисельність робітників, вивідують маршрут робітничих походів і доносять про се своїм панам. І капіталісти підприймають кроки охорони, а часто і самі провокують робітників на нестатичні виступи і тоді лєть ся кров.

Але се робітників не стримує від святкованя Першого Мая. Кожний рік їх ряди збільшують ся і кожний рік в день Першо-

КАРЛО МАРКС.

Сей портрет мальований з натурї в Лондонї артистом Матвєєвим, автором картини "Декабристи" і подарований М. Горьким Г. Зіновєву. До сєї пори сей портрет в Америці не був відомий.

го Мая робітники сильнїше піднимають свій голос протєсту проти насильства групи гнобителів над мільонами працюючих мас.

Нї машинівє крїси, нї карабїни не в силі спинити сильного духа волї свідомого пролетаріятє. На своїх масових мітінгах і демонстраціях в той день робітники завсїгди підїмали голос за 8-годинний день праці, за свободу слова, зібрань і організації, словом, день Першого Мая ставав днем робітничих домагань.

В царській Росії пролетаріят не міг святкувати дня Першого Мая. В Росії після убійства народовольцями царя Александра II. в 1881 р. аж до 1905 року панувала страшна реакція. Царський диспотизм під проводом чорного духа реакції Победоносєва душив не тільки кожний робітничий рух, але і кожне живе слово. Цяа працююча Росія корчилась в муках царського диспотизму. Але вєже в 1891 році в Петроградї було відсвяткованє перший раз день Першого Мая. Сей день був відсвяткований не отворто на улиці, а конспіративно, а підземлю, куди не змогли дїратись царські шпїони, і був він відсвяткований лише гуртком передових революціонерів; та про се дізнав ся російський і європейський пролетаріят, як також дізнав ся він і про те, якї промови були там виголошенї. А одна з сїх про-

ВЕСНА.

Весна, весна!... Несє вона
На землею знову чарнє квіт.
Яка весна ся чарївна,
Який увесь чудовий свїт!
Як гарно все кругом цвїте,
Як любо всюди кожний час!
Лише, робітники, все те
Весна придбала не для нас...

Весна, весна!... У всіх садах,
Витаючі веселї днї,
Спївають хори літнїх птах
Похвальний гимн отсїй весні.
І в сїм раю з лугів усіх
Нєсуть ся пахощї травнї, —
Вдихають в себе інші їх,
Лише, робітники, не ви...

Весна, весна!... Та вєже вона
Не довго буде лишє для тих,
Що, маючи скарби майна,
Живуть лишє для своїх вїтх.
Не за горами ті часи,
Коли загинуть всі паннї,
Коли робітники усі
Дїждуть ся своєї весни.

Володимир Сиротенко.

мов кінчилась такими словами:

"Товариші! Нинїшний день повинен на завсїгди лишитись у кожного з нас в пам'ятї. Тільки нинї, пораз перший, нам прийшло ся зїтись зі всіх кінців Петербурга на се скромне зібранє, пораз перший почути від товаришів-робітників гарнє слово, закликаюче на боротьбу з нашими сильними політичними і економічними ворогами... Ми твердї повинні надїятн ся на нашу побїду... Ми повинні уоружити себе сильним оружєм. Нїякі утиски, нї тюрми, нї засланя нас тоді не злякають..."

А вєже в 1905 році пролетаріят Росії вийшов узброєний смїло на улицю. Відбуваючий ся до того часу в Європейських краях мирний день Першого Мая, під впливом російської революції в 1905 році прибирає в Франції і Італії грїзний революційний характер. В самїй же Росії від 1905 року кожне святкованє пролетаріятєм Першого Мая було отвортим революційним виступом. В той день пролетаріят Росії виводив царському правительству отворту війну.

Так воно тягнулось аж до 1914 року, до вибуху свїтової імперіалістичної війни.

Завдяки "хитрій механіці" капіталістичної системи і зрадничеству провідників II. Інтернаціоналу, велику частину робітників було задурено націонал-шовїнізмом і кинєно у вир страшної рїзни за інтереси капіталістів.

Але вєже в перший рік сєї ганєбної війни велика частина пролетаріятє воюючих країв побачила, що його хитро обдурєно. І Першого Мая 1915 року в декотрих столицях воюючих країв вибухли великі робітничі першомайські демонстрації, які до попереднїх своїх лозунгів додали єще лозунг: проч з імперіалістичною війною.

В день Першого Мая 1915 року кайзерівські жандарми стягнули з трибуни Карла Лібкнехта, промовляючого до кількадесятитисячної робітничої маси на площі Берліна, де він в своїй промові пятаував німецький імперіалїзм. За ту промову він зістав засуджений на каторжну працю в німецькій в'язниці, і аж революція в Німеччині 1918 року визволила його, розбитого фізично, але сильного духом, з кайзерівської тюрми. Але визволила його для того, щобнє знова пасти жертвою опришків ката німецького пролетаріятє Ноского. Сих убійців Лібкнехта покрїло соціал-зрадничє правительствє Еберта-Шайдемана.

Перші здобули побїду над капіталістичним ладом робітничі російські. Тодї як пролетаріят в європейських краях святкує нинї 32-гий раз в історії свого пролетарського руху день Першого Мая і 32-гий раз підраховує свої пролетарські сили для остаточної боротьби за перемогу над капіталістичною систємою, то в Росії пролетаріят святкує нинї четверту річницю побїди революції над царизмом, третю річницю пролетарської революції і першу річницю своєї остаточної побїди над ворогами внутрїшними і зовнїшними.

Святкуючи нинї день Першого Мая, пролетаріят цілого свїта кладе єще одну підвалнню солідарности працюючих мас між собою і висловлює надїю, що недалєко вєже той час, коли і він, так як і пролетаріят радянських рєспублїк, буде мати можливість відпочати на лаврах своєї побїди над несправедливїстю сучасного ладу.

Зміряючи до визволеня працюючих мас з капіталістичного поневоленя і витаючи нинїшний день пролетарського свята, кличемо:

Нехай жнє Перший Май!

Нехай жнє солідарність пролетаріятє цілого свїта!